

Treść art. 547 k.p.k. a prawa i wolności zagwarantowane w Konstytucji

dr Iwona Zielinko

Przepis art. 547 § 1 Kodeksu postępowania karnego¹ przyznaje prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania, gdy orzekł o tym sąd okręgowy, odmawiając takiego prawa, gdy orzekł o tym sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy. Literalne brzmienie tego przepisu nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że postanowienie sądu apelacyjnego albo Sądu Najwyższego oddalające wniosek o wznowienie postępowania jest postanowieniem, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje. Dyspozycji art. 547 § 1 k.p.k. nie jest w stanie uchylić nawet najgłębsze przekonanie Skarżącego o niezgodności powyższego uregulowania z zasadami Konstytucji RP, uniemożliwiającego wykazanie merytorycznej bezzasadności postanowienia sądu apelacyjnego albo Sądu Najwyższego o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania.

Uzasadnienie rządowego projektu Kodeksu postępowania karnego z 1997 r. nie przynosi odpowiedzi na pytanie, czym była podyktowana powyższa niekonsekwencja ustawodawcy².

Przepis art. 547 § 1 k.p.k. *de lege lata* może być niezgodny z Konstytucją.

Treść art. 547 § 1 k.p.k. a art. 78 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji

Z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika, iż gwarancja instancyjności jako proceduralnej zasady postępowania sądowego i administracyjnego wyrażona w art. 78 Konstytucji wzmacnia konstytucyjne prawo do sądu i stanowi, iż każda ze stron ma prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. *O ile przedmiotem roszczenia na podstawie art. 45 ust. 1 jest „rozpatrzenie sprawy”, o tyle zasada instancyjności z art. 78 Konstytucji dotyczy procesu decyzyjnego, a więc pierwszego rozstrzygnięcia w tej sprawie. Z istoty rzeczy odnosi się więc do pewnego etapu rozpatrywania sprawy. Podniesiona do konstytucyjnej rangi kontrola ma zapobiegać pomyłkom i arbitralności w pierwszej instancji.*³ Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż *konstytucyjne prawo zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji stanowi bardzo istotny czynnik urzeczywistniania sprawiedliwości proceduralnej. Chodzi tu o zagwarantowanie stronie prawa do zaskarżenia orzeczeń i decyzji do organu wyższej instancji w celu sprawdzenia (skontrolowania) prawidłowości orzeczenia*⁴.

¹ Dz. U. z dnia 6 czerwca 1997 r., Nr 89, poz. 555 wraz z późn. zm.; dalej na oznaczenie tejże ustawy będę używać skrótu: k.p.k.

² *vide: Nowe kodeksy karne - z 1997 r. z uzasadnieniami*, Warszawa 1997 r. s. 393 i n. - tekst uzasadnienia rządowego projektu Kodeksu postępowania karnego z 1997 r.

³ *vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2008 r., sygn. SK 3/07;*

⁴ *vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 1999 r., sygn. SK 11/99; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia z dnia 18 maja 2004 r., sygn. SK 38/03, publ. LEX;*

Zasada instancyjności, ustanawiająca prawo do zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji, nie jest zasadą absolutną, a wyjątki od niej oraz tryb zaskarżania określa ustawa. Trybunał Konstytucyjny poniósł, że Konstytucja wprawdzie nie precyzuje charakteru tych wyjątków, albowiem nie wskazuje ani zakresu podmiotowego, ani przedmiotowego, w jakim odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne, jednakże powyższe nie oznacza, że ustawodawca ma pełną i niczym nieskrępowaną swobodę ustalania katalogu takich wyjątków. Warto zwrócić uwagę, iż wyjątki te nie mogą prowadzić do naruszenia innych norm konstytucyjnych oraz nie mogą powodować *przekreślenia samej zasady ogólnej, która na gruncie zwykłego ustawodawstwa stałaby się de facto wyjątkiem od prowadzanej w różnych regulacjach procesowych reguły postępowania jednoinstancyjnego. Należy zatem uznać, że odstępstwo od reguły wyznaczonej treścią normatywną art. 78 Konstytucji w każdym razie powinno być podyktowane szczególnymi okolicznościami, które usprawiedliwiłyby pozbawienie strony postępowania środka odwoławczego*⁵.

Natomiast szczególnych okoliczności, które usprawiedliwiłyby ograniczenia konstytucyjnych praw, nie sposób wykazać w wypadku, gdy strona nie ma możliwości odwołania się od merytorycznego orzeczenia sądu apelacyjnego i Sądu Najwyższego orzekającego jako sąd pierwszej instancji, w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie postępowania.

Truizmem pozostaje, iż wniosek o wznowienie postępowania karnego nie jest ograniczony żadnym terminem i w tej samej sprawie nie jest wykluczone wielokrotne jego składanie, jednakże strona musi wówczas powołać się na nowe dodatkowe okoliczności lub jeszcze inne podstawy wznowienia, niż ujęte w pierwotnym wniosku⁶. Oparcie wniosku o wznowienie postępowania na tej samej podstawie, na której oparty był wniosek uprzednio prawomocnie oddalony, powoduje niedopuszczalność ponownego postępowania z powodu powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*), a to uzasadnia pozostawienie takiego wniosku bez rozpoznania⁷.

Należy wskazać, iż postanowienie sądu apelacyjnego i Sądu Najwyższego w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie postępowania ma dla strony daleko idące konsekwencje i powinno być poddane kontroli merytorycznej przez sąd wyższej instancji - w tym wypadku przez Sąd Najwyższy w składzie odpowiednio trzech i siedmiu sędziów.

Pragnę podkreślić, iż ustawodawca na gruncie art. 547 § 1 k.p.k. dokonał rozróżnienia podmiotów, na te, którym służy prawo do zaskarżenia orzeczeń wydanych przez sąd pierwszej instancji w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie postępowania oraz na te, którym takie prawo nie przysługuje. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem, na postanowienie wydane przez sąd okręgowy w tym zakresie, zażalenie przysługuje. Rozróżnienie to jawi się jako niezasadne i naruszające dyspozycję art. 32 ust. 1 Konstytucji, który statuuje zasadę równości, zgodnie z którą wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, iż zasada ta jest fundamentalną zasadą w demokratycznym państwie prawnym i odnosi się zarówno do stosowania prawa, jak i stanowienia

⁵ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2008 r., sygn. SK 3/07; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 czerwca 2002 r., sygn. P 13/01, publ. LEX;

⁶ *vide*: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2006 r., sygn. akt V Kz 10/06, publ. LEX;

⁷ *vide*: Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Wojskowa z dnia 7 lutego 2006 r. WO 14/05, OSNwSK 2006 nr 1, poz. 289, Legalis;

prawa, tj. do nakazu kształtowania norm prawnych z uwzględnieniem zasady równości⁸. Wobec powyższego, rozwiązanie przyjęte w art. 547 § 1 k.p.k. narusza konstytucyjną zasadę równości określoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji, albowiem właściwość sądu, jako jedyna przesłanka, która determinuje ograniczenie prawa stron do równego traktowania przez ustawodawcę w zakresie prawa do zaskarżenia orzeczeń sądu I instancji, nie spełnia kryteriów uzasadniających takie ograniczenie i jawi się zatem jako niedopuszczalne.

Reasumując, skoro ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie do procedury karnej nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest wznowienie postępowania, to winien ukształtować tę procedurę z poszanowaniem konstytucyjnie zagwarantowanych praw, w tym prawa wynikającego z art. 32 ust. 1 i art. 78 Konstytucji.

Treść art. 547 § 1 k.p.k. a art. 176 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji

Trybunał Konstytucyjny w jednym z wyroków⁹ wskazał, iż rozróżnienie między instancyjnością i zaskarżalnością, a także ocena, czy w danym wypadku procedura powinna być ukształtowana w sposób umożliwiający aż kontrolę instancyjną (rozpatrzenie - weryfikację przez sąd wyższej instancji), czy *tylko* jako procedura umożliwiająca weryfikację decyzji (orzeczenia) przez inny podmiot, niż ten, który decydował po raz pierwszy (np. przez sąd tego samego szczebla organizacyjnego, ale w innym składzie osobowym), zależy między innymi od tego, czy kontrola (weryfikacja) dotyczy rozstrzygnięcia w kwestii incydentalnej, czy rozstrzygnięcia *w sprawie*. Zdaniem Trybunału, *wyższego poziomu gwarancji* (a więc instancyjności połączonej z dewolutywnością) wymaga orzekanie *w sprawie* i w tym zakresie Konstytucja wymaga dwuinstancyjnego postępowania. Także postanowienia kończące postępowanie podlegają zażaleniu instancyjnemu. Natomiast kwestie wpadkowe, incydentalne, tworzą bardzo zróżnicowany zbiór z punktu widzenia ich prawnego reżimu. Niekiedy wystarczającą kontrolę decyzji w tych sprawach zapewnia kontrola instancyjna ostatecznego orzeczenia *w sprawie*, innym razem ustawodawca zwykły przyznaje możliwość weryfikacji rozstrzygnięcia kwestii wypadkowej w ramach zażalenia (rozpatrywanego przez sąd wyższej instancji), a jeszcze innym - taką możliwość weryfikacji w ogóle się wyklucza.

Biorąc pod uwagę powyższe stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, wydaje się, iż skoro postanowienie Sądu Najwyższego, który orzeka jako sąd pierwszej instancji, wydane na gruncie art. 547 § 1 k.p.k. nie dotyczy kwestii wypadkowych, a wydane jest w sprawie wniosku o wznowienie postępowania karnego, to winno być zaskarżalne dewolutywnie.

Ponadto takie ukształtowanie procedury karnej jak w przypadku art. 547 § 1 k.p.k., odmawiającego stronie, której sąd apelacyjny albo Sąd Najwyższy oddalił wniosek o wznowienie postępowania, zakończonym prawomocnym orzeczeniem, prawa do zaskarżenia tejże decyzji, wykracza poza minimalny standard postępowania, gwarantowany w art. 176 ust. 1 Konstytucji i tego standardu nie spełnia. Potwierdził to Trybunał Konstytucyjny, który w jednym z orzeczeń uznał, iż decyzja ustawodawcy o wprowadzeniu do systemu jakiejś dodatkowej procedury, która wychodzi poza minimalny standard, gwarantowany przez art. 176 ust. 1 Konstytucji, nie uprawnia ustawodawcy do

⁸ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 marca 2010 r., sygn. SK 47/08, publ. LEX;

⁹ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 2010 r., sygn. SK 38/09;

zupelnej dowolności w ukształtowaniu takiej procedury, albowiem jej poszczególne elementy muszą pozostawać w zgodzie z porządkiem konstytucyjnym¹⁰.

Nie sposób zgodzić się z poglądem wyrażonym w postanowieniu Sądu Najwyższego¹¹, że *wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zatem przepis art. 176 ust. 1 Konstytucji w tym przypadku nie znajduje zastosowania*.

Możliwość przeprowadzenia na żądanie strony postępowania przed drugą instancją stanowi ważną gwarancję praw każdej ze stron toczącego się procesu, gdyż zapewnia rozpoznanie tej samej sprawy przez inny skład sędziowski. Służy to wyeliminowaniu ewentualnych pomyłek, zastosowania niewłaściwych przepisów, błędnej oceny dowodów itp. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, pod pojęciem drugiej instancji należy rozumieć organ rozpatrujący środki zaskarżenia umożliwiające merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu odwoławczym¹².

Trybunał Konstytucyjny stwierdził ponadto, że art. 176 ust. 1 Konstytucji ma dwojaki charakter. Z jednej strony jest przepisem ustrojowym, gdyż określa sposób zorganizowania procedur sądowych, a w konsekwencji sposób zorganizowania systemu sądów. Z drugiej strony, art. 176 ust. 1 Konstytucji jest przepisem gwarancyjnym, bo - dopełniając postanowienia art. 78 - konkretyzuje treść prawa jednostki do dwuinstancyjnego postępowania sądowego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, konstytucyjna zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego zakłada w szczególności: dostęp do sądu drugiej instancji, a tym samym przyznanie stronom właściwych środków zaskarżenia, które uruchamiają rzeczywistą kontrolę rozstrzygnięć wydanych przez sąd pierwszej instancji; powierzenie rozpoznania sprawy w drugiej instancji - co do zasady - sądowi wyższego stopnia; odpowiednie ukształtowanie procedury przed sądem drugiej instancji, tak aby sąd ten mógł wszechstronnie zbadać rozpoznawaną sprawę i wydać rozstrzygnięcie merytoryczne¹³.

Treść art. 547 § 1 k.p.k. z art. 78 Konstytucji w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji

Regulacja z art. 547 § 1 k.p.k. narusza zasadę proporcjonalności, wyrażoną w tym przepisie.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane:

a) tylko **w ustawie** i

b) tylko wtedy, gdy są **konieczne w demokratycznym państwie**

- dla jego **bezpieczeństwa lub porządku**, bądź

- dla ochrony **środowiska, zdrowia i moralności publicznej**, albo **wolności i praw innych osób**¹⁴.

Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Przyjęta klauzula ogólna, ograniczająca zakres korzystania z konstytucyjnych wolności, winna mieć zastosowanie do wszystkich wolności i praw regulowanych przez Konstytucję, a więc także do prawa do zaskarżania orzeczeń

¹⁰ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 maja 2004 r., sygn. SK 32/03; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2006 r., sygn. SK 30/05, publ. LEX;

¹¹ *vide*: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2011 r., V KZ 58/11, OSNwSK 2011 nr 1, poz. 2100, Legalis;

¹² *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 czerwca 2002 r., P 13/01, OTK-A 2002, Nr 4, poz. 42;

¹³ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2011 r., SK 45/09, OTK-A 2011, Nr 9, poz. 97;

¹⁴ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2006 r., P 10/06, OTK ZU nr 9/A/2006, poz. 128;

wydanych w pierwszej instancji i do dwuinstancyjnego modelu postępowania sądowego. Ustalenie, co jest istotą poszczególnych wolności i praw będzie musiało nastąpić później w drodze wykładni praktycznej i doktrynalnej. Wprawdzie w doktrynie podkreśla się, że tego typu rozwiązanie nie jest znane standardom międzynarodowym, dotyczącym praw człowieka, które **klauzule ograniczające przypisują każdorazowo poszczególnym prawom poddanym działaniu takich ograniczeń**, a nie formułują klauzuli ogólnej, ale miarodajny jest obowiązujący stan prawny w tym zakresie.

Wobec powyższego ukształtowanie przez ustawodawcę przepisu art. 547 § 1 k.p.k. w taki sposób, że odmawia stronie, której sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy oddalił wniosek o wznowienie postępowania, zakończony prawomocnym orzeczeniem, prawa do zaskarżenia tejże decyzji, przyznając takie prawo stronie, której sąd okręgowy oddalił wniosek o wznowienie postępowania, zakończony prawomocnym orzeczeniem (prawo do złożenia zażalenia) stanowi ograniczenie konstytucyjnych praw: prawa do prawa do zaskarżania orzeczeń wydanych w pierwszej instancji (art. 78 Konstytucji), prawa do dwuinstancyjnego modelu postępowania sądowego (art. 176 ust. 1 Konstytucji), a także prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Powyższe ograniczenie nie odpowiada wymogom wskazanym w art. 31 ust. 3 Konstytucji, ponieważ nie jest konieczne w demokratycznym państwie dla celów enumeratywnie wymienionych w art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Treść art. 547 § 1 k.p.k. a art. 78 Konstytucji w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 2 Konstytucji

Względy demokratycznego państwa prawnego nakładają na ustawodawcę szczególny wymóg poprawnej legislacji, który w przypadku przepisu art. 547 § 1 k.p.k. nie został spełniony.

Dla oceny zgodności sformułowania określonego przepisu prawa z wymaganiami poprawnej legislacji istotne są przy tym trzy ogólne założenia. Po pierwsze, każdy przepis powinien być sformułowany w sposób pozwalający jednoznacznie ustalić, kto i w jakiej sytuacji podlega ograniczeniom. Po drugie, przepis powinien być na tyle precyzyjny, aby zapewnione były jego jednolita wykładnia i jednolite stosowanie. Po trzecie, przepis powinien być tak ujęty, aby zakres jego zastosowania obejmował tylko te sytuacje, w których działający racjonalnie ustawodawca zamierzał wprowadzić regulację ograniczającą korzystanie z konstytucyjnych wolności i praw¹⁵.

Zasada poprawnej legislacji oznacza m.in. postulat dostatecznej określoności prawa, z którego można wyprowadzić nakaz stanowienia norm jasnych, zrozumiałych dla adresatów, pozwalających ustalić jednoznacznie ich treść, niebudzących wątpliwości interpretacyjnych i niepowodujących przez to rozbieżności w procesie ich stosowania. *Niejasność przepisu może uzasadniać stwierdzenie jego niezgodności z Konstytucją, o ile jest tak daleko posunięta, iż wynikających z niej rozbieżności nie da się usunąć za pomocą zwyczajnych środków mających na celu wyeliminowanie niejednorodności w stosowaniu prawa. (...) gdy inne metody usuwania skutków niejasności treści przepisu, w szczególności przez jego interpretację w orzecznictwie sądowym, okażą się niewystarczające*¹⁶.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ustawodawca powinien dążyć do możliwie maksymalnej realizacji wymogów składających się na zasadę dostatecznej określoności prawa. Tym samym stopień

¹⁵ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 kwietnia 2009 r., K 50/07, OTK-A 2009, Nr 4, poz. 51 i powołane tam orzecznictwo;

¹⁶ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 grudnia 2002 r., P 13/02, OTK-A 2002, Nr 7, poz. 90;

określoności konkretnych regulacji podlega każdorazowej relatywizacji w odniesieniu do okoliczności faktycznych i prawnych, jakie towarzyszą podejmowanej regulacji. Relatywizacja ta stanowi naturalną konsekwencję nieostrości języka, w którym redagowane są teksty prawne oraz różnorodności materii podlegającej normowaniu. Z powyższych względów na ustawodawcy ciąży obowiązek tworzenia przepisów prawa możliwie najbardziej określonych w danym wypadku, zarówno pod względem ich treści, jak i formy. Na oba wymiary określoności prawa składają się kryteria, które były wielokrotnie wskazywane w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, mianowicie: precyzyjność regulacji prawnej, jasność przepisu oraz jego legislacyjna poprawność. Kryteria te składają się na tzw. test określoności prawa, który każdorazowo powinien być odnoszony do badanej regulacji¹⁷.

Zasada poprawnej legislacji oznacza także skierowany do organów państwowych zakaz stanowienia aktów normatywnych niezgodnych z aktami normatywnymi wyższego rzędu oraz nakaz działania wyłącznie w granicach (...) prawem określonej kompetencji¹⁸.

W świetle powyższego regulację z art. 547 § 1 k.p.k. należy ocenić jako sprzeczną zasadą poprawnej legislacji i nieracjonalną.

Podsumowanie

Ustawa karnoprocesowa w sposób nie budzący wątpliwości, w art. 547 § 1 k.p.k., statuuje niezaskarżalność postanowień oddalających wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiających go bez rozpoznania, wówczas gdy zostały one wydane przez sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy. Są one zaskarżalne jedynie wówczas, gdy wydał je sąd okręgowy. Należy dojść do wniosku, iż *de lege lata* przepis art. 547 § 1 k.p.k. może być niezgodny z Konstytucją. Wobec tego *de lege ferenda* można by zaproponować jego nowe brzmienie: *Na postanowienie oddalające wniosek lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie, wykreślając treść umieszczoną po przecinku chyba że orzekł o tym sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy.*

Streszczenie:

Przepis art. 547 § 1 KPK, który przyznaje prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania, gdy orzekł o tym sąd okręgowy, i odmawia takiego prawa, gdy orzekł o tym sąd apelacyjny lub SN, może być niezgodny z przepisami Konstytucji RP (zwłaszcza art. 78, 176, 32 ust. 1 i 2), Gwarancja instancyjności jako proceduralnej zasady postępowania sądowego i administracyjnego (art. 78 Konstytucji RP) wzmacnia konstytucyjne prawo do sądu i stanowi, że każda ze stron ma prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w I instancji, Takie ukształtowanie procedury karnej jak w przypadku art. 547 § 1 KPK wykracza poza minimalny standard postępowania (art. 176 ust. 1 Konstytucji RP) i tego standardu nie spełnia,

Możliwość przeprowadzenia na żądanie strony postępowania przed II instancją stanowi ważną gwarancję praw każdej ze stron toczącego się procesu, gdyż zapewnia rozpoznanie tej samej sprawy przez inny skład sędziowski.

¹⁷ *vide*: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2009 r., KP 3/09, OTK-A 2009, Nr 9, poz. 138;

¹⁸ *vide*: orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 października 1993 r., K 14/92, OTK 1993, Nr 2, poz. 35, s. 331;

Słowa kluczowe:

procedura karna, konstytucja, prawo do sądu, wznowienie postępowania, instancyjność

Contents of Art. 547 of the Code of Criminal Procedure A. Rights and Freedoms Guaranteed by the Constitution of the Republic of Poland

Summary:

Provisions of Art. 547 § 1 of the Code of Criminal Procedure, which grant the right to lodge a complaint against a decision dismissing an application to resume proceedings or setting aside an application without any consideration, when the regional court ruled on the said and refused such right, when the court of appeal or the Supreme Court ruled on the said, could be inconsistent with the provisions of the Constitution (in particular, with art. 78, 176, 32 items 1 and 2).

The guarantee of the right to appeal as a procedural principle of court and administrative proceedings (Art. 78 of the Constitution) strengthens the constitutional right to the court and stipulates that each party is entitled to challenge judgments and decisions rendered in the first instance. This form of the criminal procedure, like in Art. 547 § 7 of the Code of Criminal Procedure, goes beyond the minimum standard of proceedings (Art. 77. 7 of the Constitution) and does not meet the requirements of this standard.

An opportunity to carry out proceedings in front of the second instance on request of the party means an important guarantee of the rights of each party to pending proceedings, because it provides for the consideration of the same case by a different bench of judges.

Keywords:

criminal procedure, constitution, right to the court, resumption of proceedings, right to appeal